

ningsordenen efterrettelig og tale staaende fra sin Plads. Jeg antager, at Tinget ikke vil have noget imod, at han derfor taler siddende.

Fogtmann: Jeg takker det høje Ting for Tilladelsen, som sætter mig bedre i Stand til at magte mit Hverv.

Vi have omtrent hvert Aar under Finanslovens Behandling hørt, at Forhandlingen var kommen ind i et fejlt Spor. og at der i Grunden burde rettes noget ved den. Og dog er det blevet ved det samme. Vi have fundet os i det, uagtet vi alle i og for sig kunne se Berettigelsen i Anken over Sammenblandingen af de mange foreliggende Ting, som gør, at Behandlingen baade bliver lang og meget vanskelig at samle det fulde Udbytte af. Men vi gøre ikke noget for at forandre det, og saa maa vi ogsaa finde os i de Ulemper, der følge deraf. Det blev sagt tidligere, den Gang vi fik Venstreministeriet, at nu vilde det nok blive bedre, fordi det, der tog Tid, var, at Venstre stod og rakkede Højre ned. Men naar vi fik Folketingets eget Ministerium, saa maatte Sagerne være lavede saadan til, at man omtrent kunde tage dem, som de vare, og saa var der ingen Grund til at opholde sig længere ved dem. Det har vist sig, at denne Forventning ikke slog til, og jeg tror i øvrigt heller ikke, at den var berettiget. Og det er netop det, jeg straks vilde nævne her, at jeg finder det ret naturligt, at det ser ud til, at Finanslovens Behandling tværtimod vil vokse i Omfang under de parlamentariske Forhold, vi ere komne til at leve under.

Det synes mig ogsaa ret naturligt. Der er tre Opgaver, vi skulle varetage ved denne Lejlighed, og som der ikke er mange andre Lejligheder end denne til at varetage. Den ene angaar de finansielle Poster og deres Resultat, den anden angaar den storpolitiske Stilling, d. v. s. Tilkendegivelsen af, hvordan Partibevægelsen for Øjeblikket er og maa formodes at blive, og de Forventninger der maa stilles til hele Landets Udvikling. Den tredje Opgave er en Kritik af Administrationen og Udførelsen af de Love, vi enten have vedtaget eller have fra tidligere Tid. Det er tre ret forskellige og omfangsrige Opgaver, og det er ganske sikkert, at netop de to sidste Opgaver, den storpolitiske og den administrative Kritik ret naturligt maa vokse under de parlamentariske Tilstande. I Stedet for at man kunde tro, at nu kunde vi tie stille og lade alt gaa af sig selv, er der tværtimod, naar vi have en Regering,

som maa antages at tage Hensyn til alle de Ønsker og Betragtninger, vi fremkomme med, blot saa meget mere Grund for os til at udtale os ret udførligt. Kritikken kan jo meget godt være en velvillig Kritik af Administrationen og Regeringens Handlinger, saavel som af den storpolitiske Stilling. I Højres Tid kunde vi sige, at det var at spille sit Krudt, vi vidste, det blev ikke anderledes. Regeringen kunde høre de mest begrundede Anker over sin Administration, og den kunde høre de bedst motiverede Bevæggrunde for at indtage en hel anden Stilling. Det var kun som at slaa Vand paa en Gaas. De vare Antiparlamentarister og lode sig ikke i nogen Maade lokke eller bevæge af de Anskuelse, der kom frem her, skønt de vare det eneste Udtryk, Regeringen overhovedet kunde faa for Folkets Stilling. Det er dog ganske sikkert, at det er den Vej, hvorigennem Indtrykkene ligesom blive opsamlede omkring fra de store spredte Masser; disse faa her deres Udtryk til Vejledning baade for Regeringen og for selve Tinget.

Derfor synes det mig ret naturligt, at vi under disse Forhold maaske ofre mere Tid og maaske stadig mere Tid derpaa, og da ganske særlig hver Gang der foreligger betydelige Forskydninger i de almindelige storpolitiske Linier. Det er da ret naturligt, at man ser dem grundig efter ved denne Lejlighed og saa vidt muligt gør sig fortrolig baade med, af hvilke Grunde de dukke op, paa hvilken Maade de kunne føres videre, og hvilken Sandsynlighed de have for overhovedet at gribe ind i hele vort Statsliv. Nu er det jo saadan, at den tildels betydelige Forandring i Situationen fra sidste Førstebehandling af Finansloven til i Aar, er for en stor Del, jeg kan gerne sige, saa godt som udelukkende, i alt Fald i formel Henseende, begrundet i det Partis Eksistens, jeg er Medlem af, og for hvilket jo det ærede Medlem for Ringsted (Zahle) først har talt her i Salen. Det er jo ganske givet, at Situationen havde været en anden, hvis vor Stilling var forbleven den samme, som den allerede havde været en Tid, nemlig at vi af andre Grunde end de rent saglige lode os bevæge til at følge med Strømmen i det Haab, at det Tid efter anden skulde lykkes at tilvejebringe en Tilstand, som mere stemmede med vore Ønsker og med det, som vi troede, var det danske Folks Betragtning og Krav, hvis vi vare vedblevne at indtage den samme afventende Stilling, saa at vort eneste Haab stod til at kunne paavirke Partiet og derigen-